

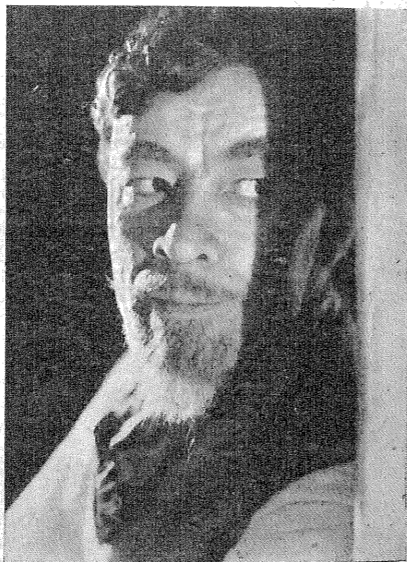
Nasza genialna rodaczka, Pola Negri, stworzyła nową wspaniałą kreację w potężnym filmie życiowym pt. „Pobożne kłamstwo”
Film wyświetla kino „Palace”

Ronald Colman w rewelacyjnym filmie pt. „Żebrak w purpurze”.
Fot. Paramount.

Andrea Leers, nowa gwiazda ekranu wystąpi w filmie „Jej kochany chłopiec”
Fot. National F. C.

Vladimir Sokoloff, nowa sława Ameryki, stwarza kapitalną kreację w filmie „Blokada”
Fot. National F. C.

„Jezebel”— to największa atrakcja sezonu, wspaniała kreacja Bette Davis oraz jej 2 partnerów: Henry Fonda i George Brenta.
Fot. Warner Bros.

Łódź w ilustracji

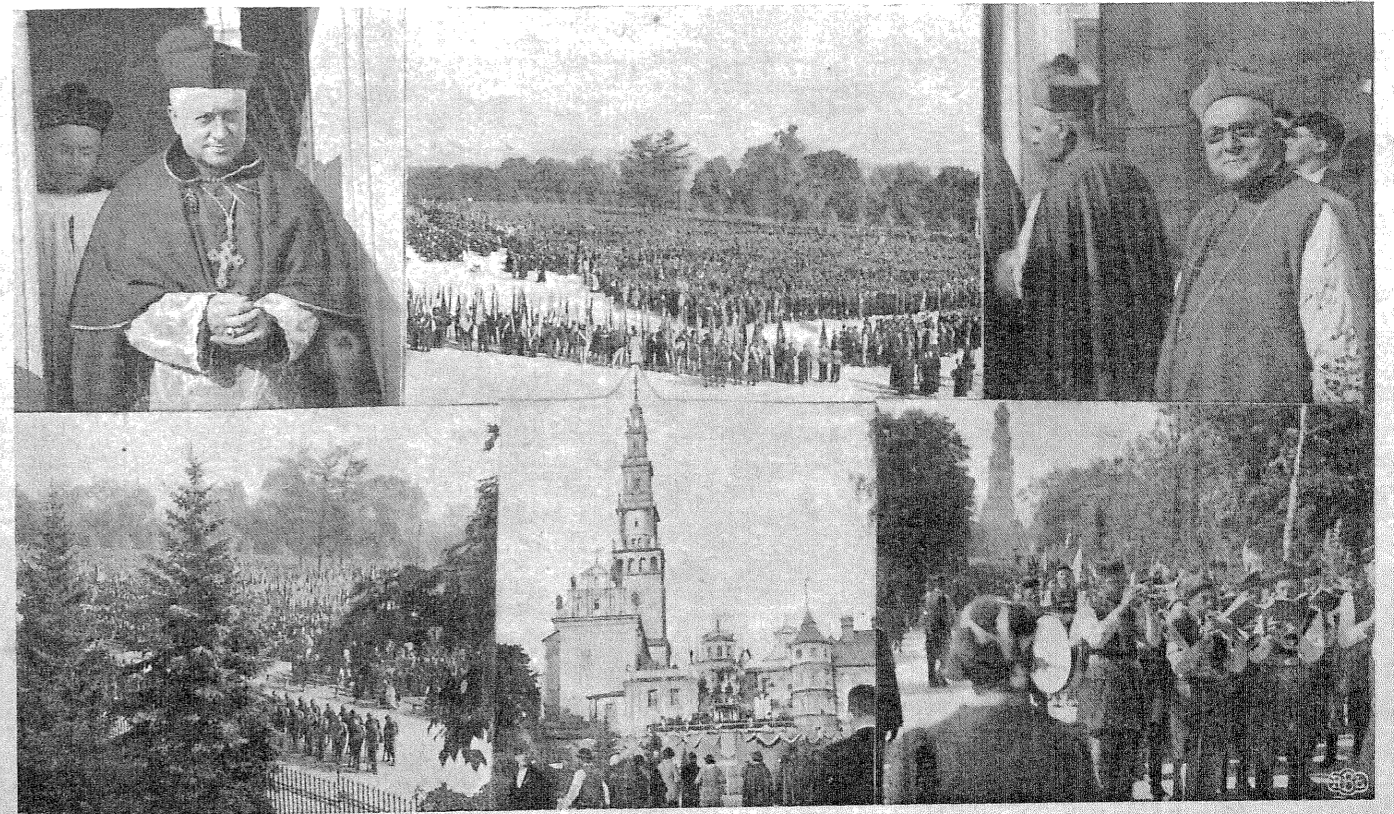
DODATEK NIEDZIELNY DO „KURIERA ŁÓDZKIEGO”

ROK XIV.

Niedziela, dnia 2 października 1938 roku.

Nr. 40

Śluby jasnogórskie młodzieży katolickiej

W dniach 24 i 25 września rb. na Jasnej Górze w Częstochowie odbył się imponujący zlot-pielgrzymka polskiej młodzieży katolickiej, zrzeszonej w Katolickim Związku Młodzieży Męskiej. W zlocie wzięło udział 120 tys. członków tego związku. W czasie zlotu odbyło się uroczyste ślubowanie młodzieży, połączone ze złożeniem pięknego votum w Kaplicy Matki Boskiej. Na ilustracjach naszych u góry od lewej J. Em. ks. kardynał Prymas Polski dr August Hlond podczas wygłaszania przemówienia do niezliczonych szeregów młodzieży; widok z wałów klasztornych na morze głów ludzkich; ks. biskup łódzki dr Włodzimierz Jasiński w otoczeniu członków Episkopatu Polski. Zdjęcia u dołu: fragment zgromadzonych tłumów, widok na klasztor jasnogórski, pięknie udekorowany oraz fragment wielkiej defilady która trwała okrągłe trzy godziny
Fot. H. Rudnicki.

Łódzkie Campo Santo.

W roku 1904 nad mogiłą rezydenta Andrzeja Rosickiego legnął odejść w zaświaty ks. prałat Szmidel wielki pociąg zmarłego. Piękną tę mowę żałobną przeczyła wnuczka Andrzeja Rosickiego pani Zofia Stylińska.

Korzystając z życzliwości, mogą przypomnieć kilka fragmentów tego przemówienia, charakteryzujących postać Andrzeja Rosickiego.

„Człowiek ten gdyby był Rzymianinem w dawnych wiekach, byłby senatorem“ — powiedział ks. Szmidel. Ojcem był dla całej Łodzi.

Po odejściu z prezydentury, nie rządził miastem lecz rządził sercami mieszkańców.

„Przędka, co wiek cały tak silnie i jasne przędła włókna życiowe, widząc kończąca się już nić, opuściła omdlałe i stare ręce — przędza zwiśla. Po 89 latach życia skonał ś. p. Andrzej Rosicki“.

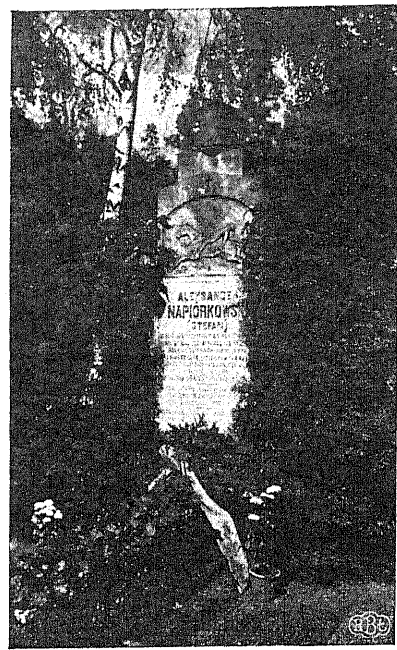
Oto skromne fragmenty długiej i pięknej mowy pogrzebowej, wygłoszonej przez ks. prałata Szmidla nad mogiłą prezydenta Rosickiego.

Mogiła prezydenta Mariana Cynarskiego znajduje się w tak zwanej kwaterze zasłużonych, w działce, położonej między bocznymi alejami po stronie lewej od alei głównej w kierunku kaplicy.

Nad mogiłą wznosi się pomnik. Kim był dla Łodzi prezydent Ma-

Pomnik nad mogiłą ś. p. Andrzeja Rosickiego.

Pomnik nad mogiłą ś. p. Aleksandra Napiórkowskiego.

rian Cynarski, niechaj powie poniższa krótka biografia:

Marian Cynarski, syn Jana, byłego urzędnika Zarządu Kolei Nadwiślańskiej, a następnie kasjera Banku Handlowego w Warszawie i Antoniny z Żurkowskich, urodził się w Warszawie dnia 21 kwietnia 1880 roku. Po ukończeniu V-go gimnazjum filologicznego w Warszawie w roku 1898 wstąpił na Wydział Prawny Uniwersytetu Warszawskiego, który ukończył w roku 1902 ze stopniem kandydata praw, po czym odbył aplikację sądową w Sądzie Okręgowym w Warszawie, jako kandydat do posad sądowych i podsekretarz Sądu.

W r. 1906—1907 zajmował stanowisko zastępcy sędziego śledczego w Żyrardowie, gdzie oddawał się jednocześnie pracy społecznej, zakładając Towarzystwo Artystyczno-Literackie, którego był pierwszym prezesem. W tym czasie był jednym z założycieli „Klubu Narodowego“ i pierwszym jego wiceprezesem.

Działalność młodego sędziego zwróciła uwagę ówczesnych władz rosyjskich; to też w roku 1907 Marian Cynarski rozkazem naczelnego prezesa Izby Sądowej, senatora Pocińskiego, został odwołany z zajmowanego stanowiska z pozbawieniem pensji i przeniesiony do Sądu w Radomiu, gdzie przebywał do roku 1910 na stanowisku zastępcy sędziego śledczego w Końskich, Opocznie, Sandomierzu, Radomiu i innych miastach.

Wybrany przez ogólne zebranie w dziedzinie sądu na stanowisko sędziego śledczego do Opoczna nie został jako

„niebłagonadziejny“, zatwierdzony przez władze ministerialne, wobec czego zmuszony był wyjechać do Rosji, jako sędzia śledczy. Po siedmioletniej pracy na tym stanowisku (1910 do 1917) początkowo w guberni Stawropolskiej, a później w Permskiej, Marian Cynarski opuszcza posadę rządową w październiku 1917 roku i zamieszkuje w Petersburgu, jako naczelnik kancelarii Głównego Komitetu Polskiego Towarzystwa Pomocy Ofiarom Wojny.

W lipcu 1918 roku przy pierwszej okazji powraca do kraju i w ciągu dwóch tygodni zostaje mianowany przez Radę Regencyjną sędzią śledczym w Łodzi. W rok po tym, bo dnia 28 lipca 1919 roku Naczelnik Państwa mianuje go sędzią Sądu Okręgowego w Łodzi. Stanowisko to Marian Cynarski zajmował do czasu wyboru na prezydenta m. Łodzi.

Niezależnie od pracy sądowniczej, zajmował stanowiska w różnych placówkach, pracuje na niwie społecznej, politycznej i zawodowej. Piastował przez trzy lata godność członka zarządu, a następnie członka Rady Nadzorczej Spółdzielni Pracowników Państwowych w Łodzi, zasiadał w zarządzie Towarzystwa Prawniczego, był wiceprez. Zarządu Polskiej Macierzy Szkolnej, członkiem honorowym Ligi Morskiej i Rzecznej w Łodzi, członkiem Zarządu Polskiego Klubu, wiceprezesem Klubu Narodowego,

d. c. n.

Stanisław Rachalewski.

Pomnik nad mogiłą ś. p. Mariana Cynarskiego, prezydenta miasta Łodzi.

Nowości

Prof. E. Loth: CZŁOWIEK PRZESZŁOŚCI Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa.

Jednym z najciekawszych zagadnień naukowych, mogących obchodzić każdego inteligentnego człowieka, są sprawy, związane z pochodzeniem rodzaju ludzkiego i jego kulturą. Piśmiennictwo zagraniczne wykazuje w tej dziedzinie intensywną ruchliwość, dając liczne prace, zwłaszcza z zakresu paleoantropologii.

Praca prof. E. Lotha, jest pierwszą tego rodzaju oryginalną publikacją polską. Ujęta w przystępną dla szerszego ogółu formę, przedstawia proces formowania się rodzaju ludzkiego, przy czym autor opiera się zarówno na własnych pracach i długoletnich dociekaniach, jak i na wynikach badań uczonych zagranicznych.

Poczynając od geologicznej charakterystyki epoki czwartorzędu, daje autor w swej książce opis jego fauny i flory, uwzględniając specjalnie zwierzęta naczelnne, zarówno kopalne, jak i współczesne, wchodzące w zakres rodowodu człowieka. Tę część rodowodu człowieka przeprowadza autor na tle zdobyczy archeologii i prehistorii, kreśląc kolejność następujących po sobie okresów kulturowych paleolitu czy li epoki kamienia łupanego. W ten sposób zostaje stworzony obraz warunków bytowania człowieka przedhistorycznego. Następne rozdziały poświęcone są syntezie morfologicznej, omówieniu teorii pochodzenia człowieka z punktu widzenia jedno i wielorodowego i próbie rekonstrukcji oblicza człowieka przedhistorycznego. Zakończenie dzieła stanowi omówienie znaczenia paleoantropologii dla nauki współczesnej i dla zrozumienia teorii zmienności rodzaju ludzkiego.

Niezwykle bogaty dział ilustracyj-

Pielgrzymka mariańska z Łodzi do Wilna. Łodzianie w Ostrej Bramie z duchowieństwem na czele.

ny, złożony z 420 ilustracji, tablic i wykresów, ułatwia wnikięcie w tę zajmującą dziedzinę wiedzy.

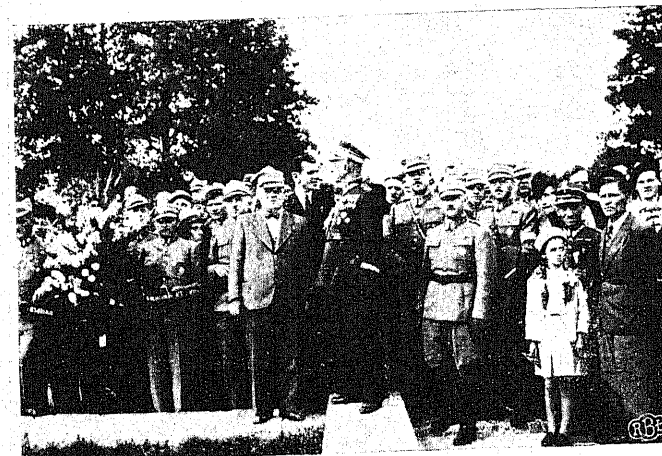
J. Galle: ZARYS KSIĘGOWOŚCI KUPIECKIEJ.

Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa.

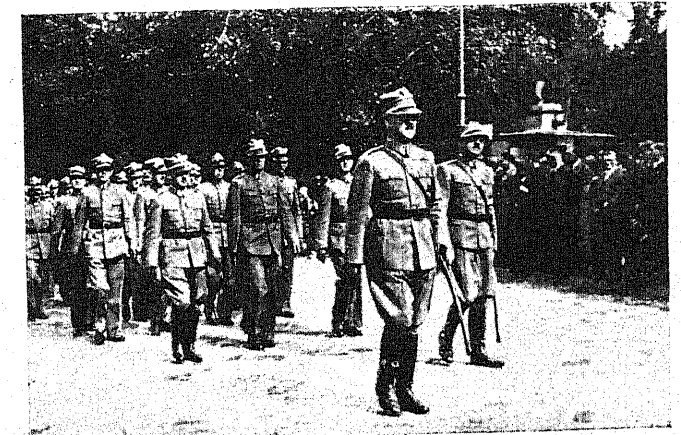
Podręcznik ten posiada dwie wielkie zalety: jest przystępny i zwięzły. Autorka odnosi się bezstronnie do różnych poglądów na sposoby księgowania poszczególnych zagadnień, wybierając z nich najłatwiejsze i najpraktyczniejsze. Pod względem metodycznym i konstrukcyjnym podręcznik ten stopniowo i systematycznie zaznajamia uczniów z dość mozolnym dla młodzieży przedmiotem, nie zniechęcając na wstępie trudnościami. Praca do stosowana jest do projektu programu ministerialnego dla szkół przysposobienia kupieckiego pierwszego stopnia; poza tym zawarte w podręczniku

Ś. p. Aleksander Wolski, członek Rady Przybocznej w Łodzi współzałożyciel i członek Zarządu Stow. Robotników Chrześcijańskich w Łodzi, odznaczony Krzyżem Zasługi zmarł 19 września r. b.

Oddział Związku b. Ochotników Wojskowych w Łodzi wysłał swych przedstawicieli na zjazd do Wilna. Na zdjęciach widzimy od strony lewej: prezes Zarządu Głównego gen. Bohatyrewicz wygłasza przemówienie okolicznościowe w Żukowie w dniu 10 września 1938 r., na prawo defilada oddziału łódzkiego przed grobowcem Matki i Serca Marszałka Józefa Piłsudskiego na Rossie.

wskazówki zgodne są z ostatnimi przepisami prawnymi, a tematy i przykłady— aktualne, zaczerpnięte z życia i z najbliższego otoczenia młodzieży. Program ministerialny dla klasy II gimn. kupieckiego nie jest tak obszerny, gdyż przewodzi tylko dwie godziny tygodniowo nauki księgowości. Jeżeli więc podręcznik ten zastosować w gimnazjum kupieckim — wystarczy nie tylko na klasę drugą lecz i na pierwszy okres klasy III (księgowość uproszczona, książka sklepowa z kontrolą wartościową towarów, książka towarowa z kontrolą ilościowo-wartościową, charty wekslowe i spółka jawna), a dzięki swej prostocie i jasności umożliwi młodzieży opanowanie dość dużego materiału w stosunkowo krótkim czasie.

J. Cieśliński i L. Koźmiński.
LES AFAIRES ET L'ART DE LES TRAITER EN FRANCE.

Książnica - Atlas. Lwów —Warszawa.

Jest to podręcznik do nauki języka francuskiego dla II kl. liceum handlowego i administracyjnego i szkół przy sposobieniu handlowego i administracyjnego stopnia II. Nadaje się również dla IV klasy gimn. kupieckiego. Książka zawiera opisy, opowiadania i sceny ilustrujące organizację i technikę handlu we Francji. Ustępy te zostały wyjęte z różnych dzieł literackich i zawodowych.

Forma ujęcia jest bardzo przystępna, co książce nadaje charakter miłej i

Teatr w Kaliszu zainaugurował sezon wystawieniem komedii Adama Asnyka w 3-aktach pt. „Bracia Lerche” Obsadę tworzyli p.p. Marian Lenk, Bronisława Jędrzejowska, Leopold Kitka-Sokołowski, Irena Żuromska i Antoni Kosmyra.

pouczającej lektury zawodowej.

Podręcznik uwzględni wszystkie odnośne zagadnienia, a więc założenie i formy przedsiębiorstw handlowych, osoby kupca i jego pracowników, za-

wody pomocnicze w handlu, kupno i sprzedaż towarów, pieniądź, kredyt, weksel, czek i papiery wartościowe, banki oraz najważniejsze czynności giełdowe.

Henia Domański znany i popularny piosenkarz, świetny humorysta występował z wielkim powodzeniem w „Romie” w Łodzi.

Z Salonu Sztuk Pięknych artysty mal. Karola Endego w Łodzi przy ul. Nawrot 8, „Motyw wschodni” — Alfreda Wierusz-Ko walskiego.

KARIERA NA KATASTROFIE TITANICA.

Jako 9-letni chłopiec wyemigrował Dawid Sarnow z wioski, położonej w mińskiej gubernii— do Stanów Zjednoczonych. Niezadługo udało mu się uzyskać pracę chłopca na posyłki w jednym z biur telegraficznych z pensją w sumie 5 dolarów tygodniowo. W ciągu kilku miesięcy potrafił nauczyć się tak dobrze alfabetu Morse'a, że przyjęto go do innego przedsiębiorstwa na pomocnicze stanowisko przy obsłudze telegrafu, już z pensją 5 i pół dol. tygodniowo. Towarzyszem owym było Marconi-Telegraph Co., gdzie mały Sarnow zaznajomił się z ideą przesyłania wiadomości bez drutu. Po nocach i w dni wolne oddawał się studiom by wkrótce zostać samodzielnym telegrafistą na jednej ze stacji towarzystwa. Zarabiał wtedy już 15 dol. tygodniowo. Z kolei przemieścił się do wielkiego do mu towarowego Wannemakera, gdzie również urządzona była stacja telegrafu bez drutu. Pracując tam odebrał Sarnow 14 kwietnia 1912 r. wstrząsającą wiadomość: „Okręt Titanic, po zderzeniu z górą lodową, tonie w szybkim tempie”. 72 godziny bez przerwy siedział Sarnow przy aparacie i wstał dopiero wtedy, gdy odebrał ostatnie nazwiska uratowanych pasażerów wielkiego transatlantyka, posyłając oczywiście w świat odpowiednią wiadomość.

Nieszczęście Titanica pchnęło naprzód radio-telegrafię, a z nią—młodego Sarnowa. Aparaty radiowe instalowano na wszystkich okrętach. Towarzystwo Marconiego rozrastało się. Przedsiębiorczy Sarnow obejmując stanowisko dyrektora. Gdy towarzystwo Marconiego przekształcono na Radio Corporation of America, 39-letni Sarnow zostaje prezesem tego wielkiego koncernu. Staje on również na czele powstałego obok R. C. A. — National Broadcasting Corp., największego w Ameryce towarzystwa radiowego.

Sarnow jest fanatykiem muzyki.

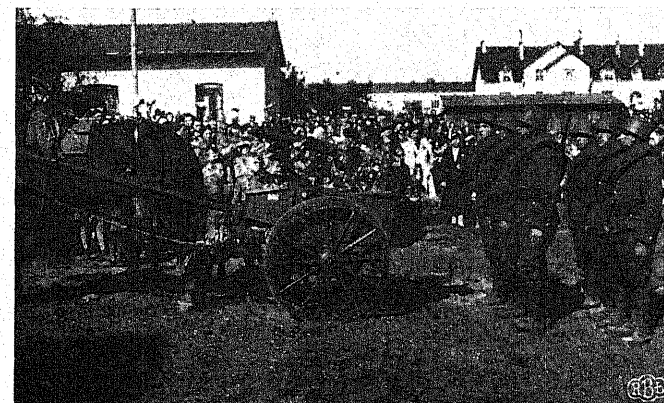
W dniu 25 września r. b. w Głownie-Osinach odbyła się podniosła uroczystość wręczenia sprzętu wojskowego pułkowi piechoty łowickiej. Na zdjęciu przedstawiciel armii na tle ufundowanego samochodu wojskowego.

Wprowadza w radiofonii amerykańskiej „godzinę wychowania muzycznego” w programie każdego tygodnia. Organizuje transmisje Metropolitan Opera. W 1937 r. angażuje Toscaniniego na serię 10 koncertów symfonicznych z wyjątkowością dla N.B.C. W tym celu utworzona zostaje specjalna orkiestra. Toscanini, który już przed tym pożegnał się na zawsze z Ameryką, wraca do Nowego Jorku. Za koncert bierze 5,000 dolarów. Sam decyduje, kiedy i gdzie zechce dyrygować. A tymczasem Sarnow poza prezesurą wielkich koncernów wchodzi do rady administracyjnej Metropolitan Opera, bierze czynny udział w organizacji przyszłorocznej wystawy nowojorskiej otrzymuje rangę pułkownika w armii amerykańskiej, 4 uniwersytety przyznają mu tytuł doktora honoris causa, otrzymuje szereg odznaczeń z legią honorową na czele, współpracuje „w swoim czasie” przy opracowywaniu tzw. planu Younga...

Prawdziwie amerykańska kariera.

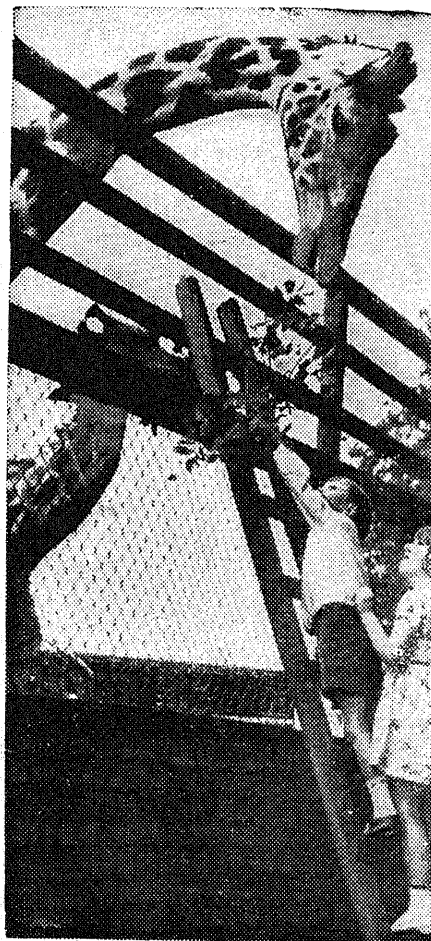
Łodzianie na tle ruin zamku Witolda w Trokach.

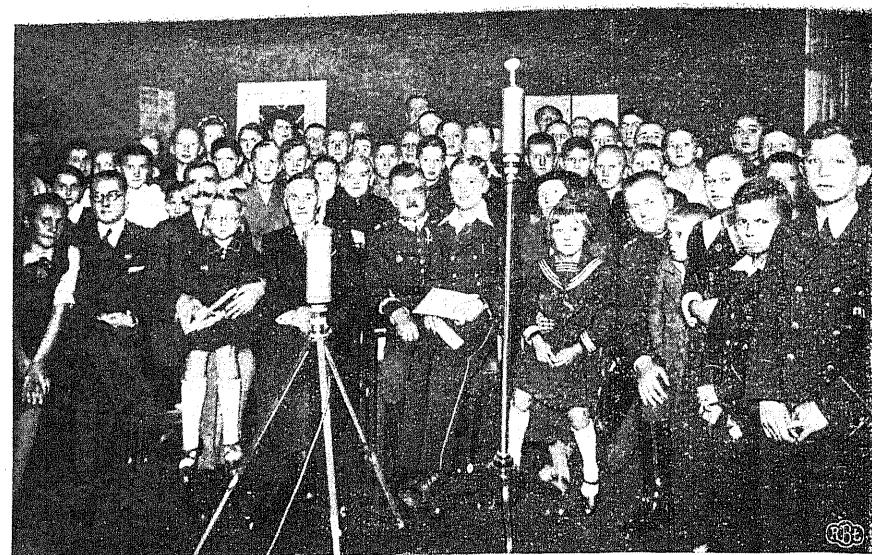
Fundacji na rzecz Armii dokonali pracownicy zakładów przemysłowych Norblin w Głownie-Osinach. Wręczyli wojsku ciężkie i lekkie karabiny maszynowe z całkowitym ekwipunkiem oraz samochód wojskowy.

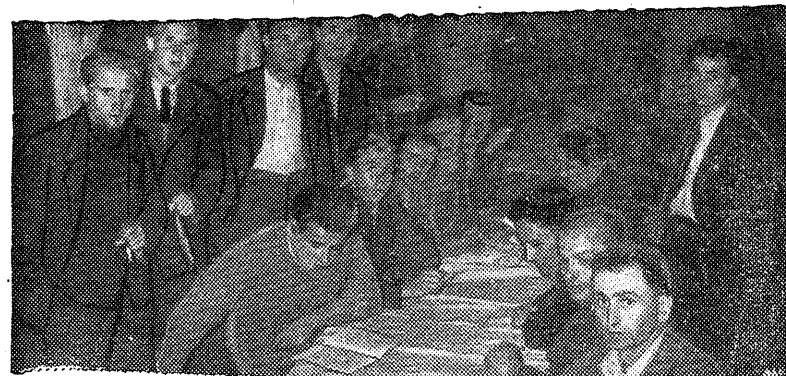
W Warszawie odbyła się uroczystość poświęcenia i przekazania delegacjom szkół powszechnych z powiatów przygranicznych, 27-u sztandarów szkolnych. Na sztandarach tych, wykonanych z polskiego samodziela, widnieje z jednej strony haftowany Orzeł Biały, z drugiej zaś nazwa szkoły. Moment wręczenia sztandarów przez p. ministra świętosławskiego.

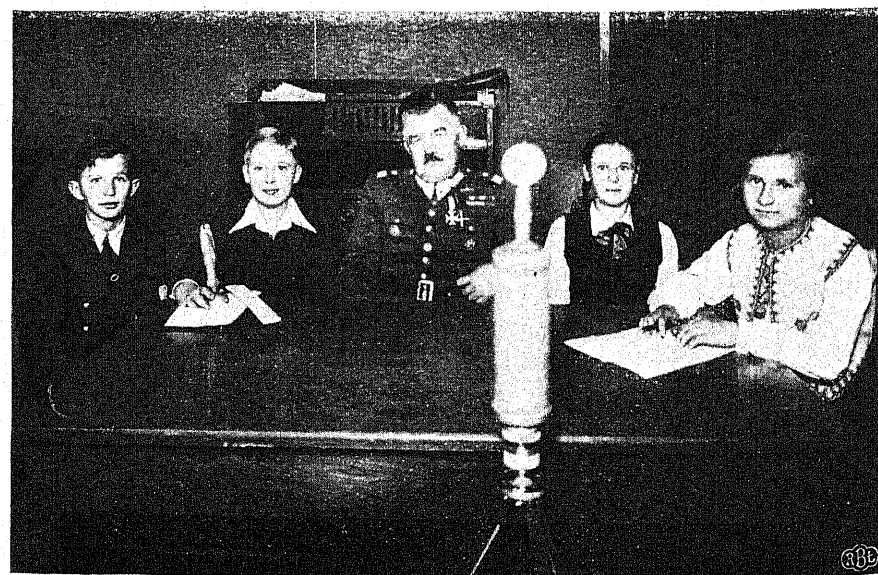
Oryginalna scena z karmienia żyrafy przez dzieci, które do tego celu musiały użyć drabiny.

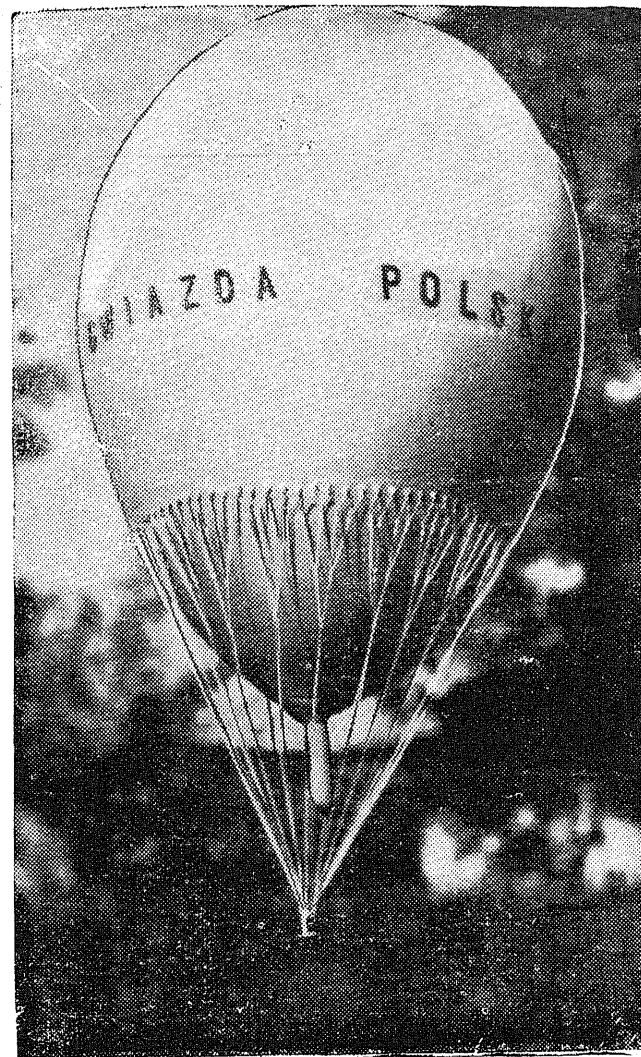
Dowódca Dywizji Piechoty gen. Dindorf-Ankowiec oraz Zarząd Polskiego Białego Krzyża z prezesem St. Świdorskim na czele w dużym studio Rozgłośni Łódzkiej, gdzie odbywały się obrady Dziecięcego Radiowego Klubu Zbieraczy Znaczków Poczтовых w Łodzi, zorganizowanego przez Łódzkiego Wujka Radiowego. Przebieg zebrania był transmitowany na wszystkie stacje polskie

W obawie przed terrorem czeskim, stosowa nym do narodowości polskiej, liczne rzesze Polaków, zamieszkałych za Olzą, przekraczają granicę polską, chroniąc się na teren Rzeczypospolitej. Wielu uchodzi zagranicę na wiadomość o ogłoszonej przez Czechów mobilizacji, nie chcąc walczyć z bronią w ręku przeciwko swym braciom. Fragment jednego z obozów dla uchodźców z Czechosłowacji, zorganizowany w polskim pasie przygranicznym.

Dowódca Dywizji Piechoty gen. Dindorf-Ankowiec zajął honorowe miejsce wśród członków prezydium na zebraniu członków Łódzkiego Klubu Dziecięcego Zbieraczy Znaczków Poczтовых.

W dn. 21-ym września br. z warsztatów balonowych w Legionowie została przetransportowana na miejsce startu balonu do doliny Chochołowskiej powłoka polskiego balonu stratosferycznego. W ten sposób weszliśmy w ostatnią fazę przygotowań do lotu, który nastąpi w ciągu najbliższych dni. Model polskiego balonu stratosferycznego „Gwiazda Polski”, skonstruowany ściśle w.-g. proporcji właściwego balonu.

Pomysłowa reklama znanej firmy „DOBROLIN”

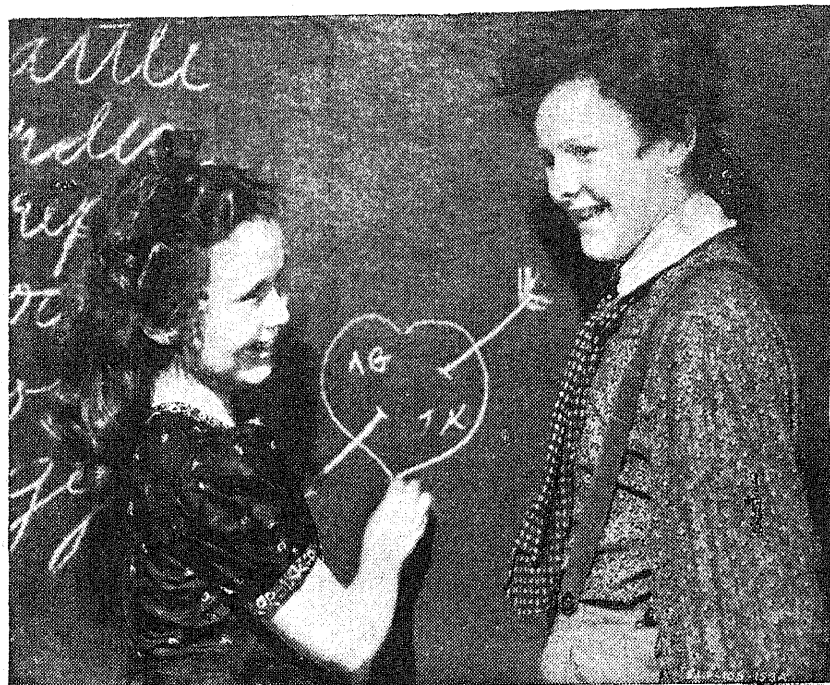
Od kilku dni na ulicach Warszawy zwracają uwagę figury jakby żywcem wzięte z karnawału nicejskiego z dużym pudełkiem pasty do obuwia „Dobrolin”.

Fragment manifestacji w Warszawie, na tle olbrzymiej mapy plastycznej ustawionej na pl. Marszałka Piłsudskiego, wyobrażającej rozdarty przez Czechów Śląsk Cieszyński.

Kancelarz Hitler, podczas głośnego wywiadu ze słynnym dziennikarzem Ward Price, w czasie którego kanclerz wypowiedział mocne słowa w sprawie przyłączenia niemieckich Sudetów do Rzeszy.

Tommy Kelly i Ann Gillis w arcydziele Marka Twaina p. t. „Przygody Tomka Sawyerera”.
Fot. National F. C.

Pierwsza aktorka świata Bette Davis, w nowej rewelacyjnej kreacji pół-aniola i pół-diablicy w filmie „Jezebel”. Film wyświetla na otwarcie sezonu kino „Palace”.
Fot. Warner Bros.

Olympe Bradna, niezapomniana z filmu „Rapsodia” wystąpi w przebojowej komedii „Subretka” wg. Devala.
Fot. Paramount.

Dorothy Lamour i George Faft w filmie „Zew północy”
Fot. Paramount.

Łódź w ilustracji

DODATEK NIEDZIELNY DO „KURIERA ŁÓDZKIEGO”.

ROK XIV.

Niedziela, dnia 9 października 1938 roku.

Nr. 41

V-ty Tydzień Szkoły Powszechnej

Z okazji V Tygodnia Szkoły Powszechnej odbyły się w Łodzi uroczystości, związane z propagandą budowy nowych gmachów szkolnych. Młodzież szkolna przy dźwiękach własnych orkiestr przeszła ulicami miasta, prowadząc zbiórkę uliczną, wznosząc okrzyki: „Każdy grosz, złożony na rzecz szkoły, wychowuje należyte oby watela i wzmacnia podstawy państwowe”. Zdjęcia nasze przedstawiają fragmenty tych uroczystości. Rozentuzjasmowana młodzież w barwnych pochodach, manifestuje na rzecz szkolnictwa powszechnego. Widzimy to powyżej.

Fot. A. Meyer Piotrkowska 182, tel. 108-81.